

Motion till riksdagen 2011/12:Ju236

av Jonas Gunnarsson m.fl. (S)

Straffpåföljd vid barnmisshandel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyddstillsyn eller vård också bör kunna utdömas då ett barnmisshandelsbrott inte betraktas som grovt.

Motivering

All form av barnmisshandel innebär en allvarlig kränkning av barnet och medför att barnets hälsa och utveckling på både lång och kort sikt riskeras. Det är viktigt att samhällets olika skyddsnet fungerar var för sig och i samverkan med varandra. På de barnahus som har etablerat sig på flera platser i landet har det utvecklats ett nära samarbete mellan polis, åklagare, socialtjänst, barnmedicin och BUP. Det har lett till att de snabbt uppmärksammat familjer där det förekommer barnmisshandel av olika grad och snabbt kunnat inleda ett utredningsarbete med familjerna ur olika ansvarsområden. Viktigt är att barnen sätts i centrum och att tillvarata deras rättigheter på bästa sätt.

Det är viktigt att samhället snabbt agerar vid misstanke om barnmisshandel polisiärt för att fastställa eventuellt brott och att socialtjänsten snabbt kan bedöma barnets skyddsbehov och behov av adekvat stöd. Det finns dock olika grader av barnmisshandel och olika förklaringar till hur det uppstått. I de fall där det finns behov av skydd eller där bristerna hos föräldrarna är så stora att barnen ska placeras tillfälligt eller på längre sikt finns det väl utarbetade rutiner. I de fall där det inte finns skäl att placera barnen utanför hemmet är det idag svårare att hitta effektiva insatser. Omhändertagande av barn som har utsatts för någon form av våld i hemmet är nödvändigt i vissa fall men inte i alla. Dessa barn är dock i behov av att våldet inte upprepas och att familjen får stöd och hjälp.

I många av dessa fall där någon förälder är förövare tilldöms dagsböter. När brottet ligger på bötesnivå finns inga andra påföljder att tillgå, men denna

Fel! Okänt namn på

påföljd straffar indirekt barnet självt. Om en familj som lever under hård press och ofta under arma ekonomiska förhållanden får 8 000 kronor i dagsböter som måste tas från hushållskassan leder detta bara till att situationen ytterligare förvärras. Givetvis är det viktigt att samhället markerar och utkräver ansvar av den som begått ett brott men vi skulle kunna göra det mycket bättre ur ett barnperspektiv.

När brottet är grövre kan fängelsestraff bytas ut mot skyddstillsyn och kontraktsvård. Denna flexibilitet måste finnas även i lindrigare fall. Dagsboten borde användas som ett påtryckningsmedel för att göra en mer stadigvarande förändring. Vid en dom skulle den dömde alltså ha valmöjligheten att få kontraktsvård istället för böter.

Det finns i dag flera olika föräldraträningsprogram som är effektiva och riktar sig mot föräldrar som behöver ändra sitt sätt att sätta gränser. Det finns också fler program för människor med impuls- eller missbruksproblem. Kontraktsvård är en dom som påtagligt skulle förbättra barnets situation genom att den direkt riktar sig mot det som är ett problem för barnet. Vi tror också att man i vissa fall skulle kunna byta ut hela eller delar av ett fängelsestraff mot att delta i ett program. Syftet med denna förändring är att minska tröskeln till att få gärningsmän att erkänna.

Stockholm den 22 september 2011

Jonas Gunnarsson (S)

Berit Högman (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Gunilla Svantorp (S)

Ann-Kristine Johansson (S)